

Received: 14 พ.ย. 2568

Revised: 27 ม.ค. 2569

Accepted: 28 ม.ค. 2569

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของวัยทำงาน
ตามโมเดลการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้

Factors Affecting the Acceptance of Artificial Intelligence in Lifelong Learning
Among Working-Age Learners Based on the UTAUT

วันเพ็ญ วิโรจน์เจริญวงศ์^{1*}

¹บัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ความมั่นคงศึกษา) โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

Wanphen Wirojcharoenwong^{1*}

¹Graduate Studies, Master of Arts (Security Studies)

Command and General Staff College

*Corresponding author: wanphen.wi@gmail.com

Abstract

This research aimed to study the level of acceptance and adoption of technology for lifelong learning among working adults and to examine the relationship between personal factors and technology acceptance. The sample consisted of 400 employees in Bangkok. The research instrument used the UTAUT conceptual framework. Data were analyzed using descriptive statistics, t-test, and ANOVA. The results showed that both male and female participants had a high level of acceptance and adoption of technology. Gender significantly influenced social factors and supporting conditions for technology use, while age did not affect the level of technology acceptance. The findings can be used as a guideline for designing and promoting the appropriate use of technology and artificial intelligence systems for lifelong learning among working adults, despite the limitation of the sample size being concentrated in the early working age group.

Keywords: *Artificial Intelligence; Lifelong Learning; Working-age Learners; UTAUT Model*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของวัยทำงาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการยอมรับเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือวิจัยอ้างอิงกรอบแนวคิด UTAUT วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา, t-test และ ANOVA ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระดับมากทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยเพศชายมีผลต่ออิทธิพลทางสังคมและเงื่อนไขสนับสนุนการใช้งานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่อายุไม่ส่งผลกระทบต่อระดับการยอมรับเทคโนโลยี ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและระบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของวัยทำงานได้อย่างเหมาะสมโดยมีข้อจำกัดด้านสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างที่กระจุกตัวในวัยทำงานตอนต้น

คำสำคัญ: ปัญญาประดิษฐ์; การเรียนรู้ตลอดชีวิต; ผู้เรียนวัยทำงาน; แบบจำลอง UTAUT

1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อ

ระบบปัญญาประดิษฐ์ เช่น ระบบเตือนภัยล่วงหน้า กำลังกลายเป็นเรื่องที่เราพบเห็นได้ทั่วไปมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาได้พยายามพัฒนาการจัดการหลักสูตรเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อยกระดับการเรียนรู้ของนักศึกษาและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ ความต้องการในการบูรณาการการศึกษา การปฏิบัติ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น

ในยุคดิจิทัล ผู้เรียนวัยทำงาน (Working Adults) จำเป็นต้องพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อแข่งขันในตลาดแรงงาน การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) จึงกลายเป็นความจำเป็นมากกว่าความสมัครใจ เพื่อการพัฒนาทักษะและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมและตลาดแรงงาน ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดยเฉพาะ Generative AI เช่น ChatGPT, Gemini, Claude ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนในทุกช่วงอายุ แม้ผู้เรียนวัยทำงานจำนวนมากเริ่มใช้ ระบบปัญญาประดิษฐ์ แต่ยังไม่มีความชัดเจนว่าปัจจัยใดทำให้มีการยอมรับระบบปัญญาประดิษฐ์ ใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ ในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรู้สึกว่ามีประโยชน์จริง

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้อง วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ AI สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตในกลุ่มวัยทำงาน โดยใช้โมเดลการยอมรับเทคโนโลยี (UTAUT) เหตุผลที่ต้องใช้โมเดล UTAUT เนื่องจากเป็นโมเดลมาตรฐานที่วิเคราะห์ปัจจัยการยอมรับเทคโนโลยีได้อย่างแม่นยำ ครอบคลุม 4 ตัว

แปรหลัก ได้แก่: ความคาดหวังผลการใช้งาน (Performance Expectancy (PE)), ความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE)), อิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI)), เงื่อนไขสนับสนุนการใช้งาน (Facilitating Conditions (FC))

2 วัตถุประสงค์งานวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้
- 2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้

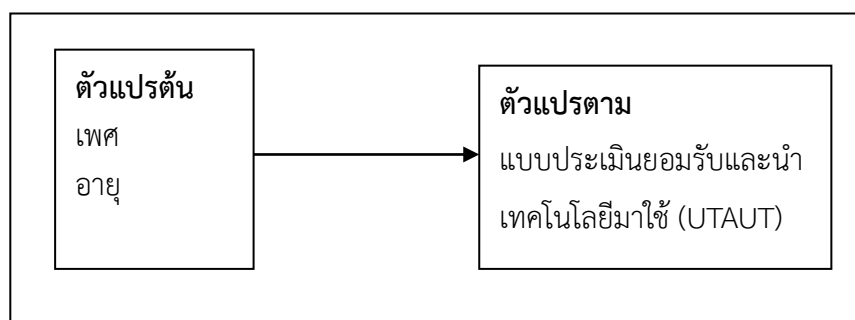
3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยแบบสอบถามที่ใช้ในครั้งนี้ได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ Venkatesh, Morris, Davis & Davis (ปี 2003) ที่พิมพ์ในงานวิจัยชื่อ UTAUT (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology)

3.1 ประเด็นคำถามในแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ (UTAUT) 3) ความตั้งใจใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ 4) พฤติกรรมการใช้งานระบบปัญญาประดิษฐ์จริง

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 3.2.1 ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ, อายุ
- 3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แบบประเมินยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ (UTAUT)

ภาพที่ 1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานที่ทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลที่เก็บปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Checklist) ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ

3.4.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ (UTAUT) ประกอบด้วย ความคาดหวังผลการใช้งาน (Performance Expectancy (PE)), ความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE)), อิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI)), เงื่อนไขสนับสนุนการใช้งาน (Facilitating Conditions (FC)) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นออกเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมาจากประชากรกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนสิงหาคม- ตุลาคม 2568

4 ผลการดำเนินงาน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	289	72.3
หญิง	111	27.8
รวม	400	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ แบ่งออกเป็น เพศชายจำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 72.3 และเพศหญิงจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในภาพรวมของการประเมินยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการภาพรวม โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการภาพรวมโดยแสดงจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ชาย	289	3.70	0.55
หญิง	111	3.54	0.56

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 2 พบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้เท่ากับ 3.70 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.55 และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้เท่ากับ 3.54 ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.56

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่แตกต่างกัน โดยเพศชายมีระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 และ เพศหญิงมีระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3.54

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้จำแนกตามเพศ ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในแยกตามหัวข้อ จำแนกตามเพศ

การประเมินการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้	เพศชาย		เพศหญิง	
	ส่วนเบี่ยง		ส่วนเบี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	เบน	ค่าเฉลี่ย	เบน
	มาตรฐาน		มาตรฐาน	
ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ (Performance Expectancy (PE))	4.16	0.61	3.91	0.61
ความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE))	3.88	0.63	3.80	0.67
อิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI))	3.61	0.73	3.45	0.71
เงื่อนไขสนับสนุน (Facilitating Conditions (FC))	3.64	0.71	3.42	0.68

จากตารางที่ 3 การประเมินการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในด้านต่าง ๆ จำแนกตามเพศปรากฏผลดังนี้

1) เพศชาย มีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ (Performance Expectancy (PE)) อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.61 เพศหญิง มีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ (Performance Expectancy (PE)) อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.61

2) เพศชาย มีระดับความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE)) อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.63 เพศหญิง มีระดับความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE)) อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.67

3) เพศชาย มีระดับอิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI)) อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.73 เพศหญิง มีระดับอิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI)) อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.71

4) เพศชาย มีระดับเงื่อนไขสนับสนุน (Facilitating Conditions (FC)) อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.71 เพศหญิง มีระดับ

เงื่อนไขสนับสนุน (Facilitating Conditions (FC)) อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.68

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วย T-Test ที่เป็น Independent –Sample T Test
Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
all_PE	Equal variances assumed	.13	.71	3.74	398	.00	.25	.07	.12	.39
	Equal variances not assumed			3.73	198.094	.00	.25	.07	.12	.39
all_EE	Equal variances assumed	.13	.72	1.13	398	.26	.08	.07	-.06	.22

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วย T-Test ที่เป็น Independent –Sample T Test (ต่อ)

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
all_S	Equal variances not assumed			1.10	189.470	.27	.08	.07	-.06	.23
	Equal variances assumed	.09	.76	2.00	398	.05	.16	.08	.00	.32
	Equal variances not assumed			2.02	203.369	.04	.16	.08	.00	.32

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วย T-Test ที่เป็น Independent –Sample T Test (ต่อ)

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
all_FC	Equal variances assumed	1.06	.30	2.87	398	.00	.23	.08	.07	.38
	Equal variances not assumed			2.92	207.384	.00	.23	.08	.07	.38
all_UTA	Equal variances assumed	.30	.58	2.64	398	.01	.16	.06	.04	.28
	Equal variances not assumed			2.62	196.412	.01	.16	.06	.04	.29

1) ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ (Performance Expectancy (PE))

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 : \mu_{ชาย} = \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{ชาย} \neq \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์แตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .00 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P น้อยกว่า ค่า α (เท่ากับSig) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE))

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 : \mu_{ชาย} = \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความง่ายในการใช้งานไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{ชาย} \neq \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .27 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P มากกว่า ค่า α (เท่ากับ ไม่Sig) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_1 ยอมรับ H_0 สรุปได้ว่าเพศชายและเพศหญิงมีระดับความง่ายในการใช้งานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) อิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI))

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 : \mu_{ชาย} = \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับอิทธิพลทางสังคมไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{ชาย} \neq \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับอิทธิพลทางสังคมแตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .04 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P น้อยกว่า ค่า α (เท่ากับSig) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับอิทธิพลทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) เงื่อนไขสนับสนุน (Facilitating Conditions (FC))

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 : \mu_{ชาย} = \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับเงื่อนไขสนับสนุนไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{ชาย} \neq \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับเงื่อนไขสนับสนุนแตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .00 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P น้อยกว่า ค่า α (เท่ากับSig) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าเพศชายและเพศหญิงมีระดับเงื่อนไขสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) การยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้มาในภาพรวม (UTAUT)

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 : \mu_{ชาย} = \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{ชาย} \neq \mu_{หญิง}$ เพศชายและเพศหญิงมีระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาพรวมแตกต่างกัน

Sig. = 0.58 มากกว่าค่า α (=0.05) แสดงว่าไม่ Sig. (Equal variance assumed) ดังนั้นจะเลือกใช้ Sig.(2-tailed) ตัวบน นั่นคือ P (ความน่าจะเป็น) = 0.1, α (ระดับนัยสำคัญ) =0.05 ดังนั้นค่า P มากกว่า α (เท่ากับไม่ Sig.) จึงยอมรับ H_0 สรุปได้ว่า เพศชายและเพศหญิง มีระดับการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 แสดงผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาพรวมโดยแสดงแยกตามอายุ

การยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้	อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ (Performance Expectancy (PE))	ต่ำกว่า 25 ปี	128	4.01	.06
	26-35 ปี	256	4.13	.63
	36-45 ปี	11	4.18	.62
	46-55 ปี	3	4.17	.52
	สูงกว่า 55 ปี	2	3.13	.18
	รวม	400	4.09	.62
ความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE))	ต่ำกว่า 25 ปี	128	3.80	.64
	26-35 ปี	256	3.88	.64
	36-45 ปี	11	3.93	.82
	46-55 ปี	3	3.58	.52
	สูงกว่า 55 ปี	2	3.38	.18
	รวม	400	3.85	.64

ตารางที่ 5 แสดงผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาพรวมโดยแสดงแยกตามอายุ (ต่อ)

การยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้	อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
อิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI))	ต่ำกว่า 25 ปี	128	3.57	.70
	26-35 ปี	256	3.56	.73
	36-45 ปี	11	3.73	.88
	46-55 ปี	3	3.67	.38
	สูงกว่า 55 ปี	2	2.63	.124
	รวม	400	3.57	.73
เงื่อนไขสนับสนุน (Facilitating Conditions (FC))	ต่ำกว่า 25 ปี	128	3.58	.70
	26-35 ปี	256	3.58	.71
	36-45 ปี	11	3.80	.84
	46-55 ปี	3	3.92	.14
	สูงกว่า 55 ปี	2	2.75	1.06
	รวม	400	3.58	.71
ภาพรวมการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้	ต่ำกว่า 25 ปี	128	3.64	.56
	26-35 ปี	256	3.66	.55
	36-45 ปี	11	3.77	.65
	46-55 ปี	3	3.79	.21
	สูงกว่า 55 ปี	2	3.00	.82
	รวม	400	3.65	.56

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 5 พบว่า

- 1) ระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ (Performance Expectancy (PE)) จำแนกตามอายุ

อายุต่ำกว่า 25 ปี อยู่ในระดับ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.60 อายุ 26-35 อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.63 อายุ 36-45 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ

4.18 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.62 อายุ 46-55 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.52 อายุสูงกว่า 55 ปีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.18

2) ความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE)) จำแนกตามอายุ

อายุต่ำกว่า 25 ปี อยู่ในระดับ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.64 อายุ 26-35 อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.64 อายุ 36-45 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.82 อายุ 46-55 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.52 อายุสูงกว่า 55 ปีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.18

3) อิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI)) จำแนกตามอายุ

อายุต่ำกว่า 25 ปี อยู่ในระดับ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.70 อายุ 26-35 อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.73 อายุ 36-45 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.88 อายุ 46-55 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.38 อายุสูงกว่า 55 ปีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 1.24

4) เงื่อนไขสนับสนุน (Facilitating Conditions (FC)) จำแนกตามอายุ

อายุต่ำกว่า 25 ปี อยู่ในระดับ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.70 อายุ 26-35 อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.71 อายุ 36-45 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.84 อายุ 46-55 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.38 อายุสูงกว่า 55 ปีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 1.06

5) ภาพรวมการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้จำแนกตามอายุ

อายุต่ำกว่า 25 ปี อยู่ในระดับ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.56 อายุ 26-35 อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.55 อายุ 36-45 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.65 อายุ 46-55 ปี อยู่ในระดับมาก โดยมี

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.21 อายุสูงกว่า 55 ปีอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.8

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
all_PE	Between Groups	3.307	4	.827	2.178	.071
	Within Groups	149.936	395	.380		
	Total	153.242	399			
all_EE	Between Groups	1.255	4	.314	.759	.552
	Within Groups	163.190	395	.413		
	Total	164.444	399			
all_S	Between Groups	2.089	4	.522	.989	.413
	Within Groups	208.596	395	.528		
	Total	210.685	399			
all_FC	Between Groups	2.236	4	.559	1.102	.355
	Within Groups	200.329	395	.507		
	Total	202.565	399			
all_UTAUT	Between Groups	1.080	4	.270	.867	.484
	Within Groups	123.127	395	.312		
	Total	124.207	399			

ผลวิเคราะห์จากตารางที่ 6

1) ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ (Performance Expectancy (PE))

ทดสอบสมมติฐาน

$H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ไม่แตกต่างกัน

$H_1 = \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \neq \mu_4 \neq \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์แตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .07 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P มากกว่า ค่า α (เท่ากับ ไม่Sig)

ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ด้านอายุ สรุปได้ว่ากลุ่มอายุต่างกันมีระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) ความง่ายในการใช้งาน (Effort Expectancy (EE))

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับความง่ายในการใช้งานไม่แตกต่างกัน

$H_1 = \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \neq \mu_4 \neq \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับความง่ายในการใช้งานแตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .55 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P มากกว่า ค่า α (เท่ากับ ไม่Sig)

ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่ากลุ่มอายุต่างกันมีระดับความง่ายในการใช้งาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) อิทธิพลทางสังคม (Social Influence (SI))

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับอิทธิพลทางสังคมไม่แตกต่างกัน

$H_1 = \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \neq \mu_4 \neq \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับอิทธิพลทางสังคมแตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .41 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P มากกว่า ค่า α (เท่ากับ ไม่Sig)

ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่ากลุ่มอายุต่างกันมีระดับอิทธิพลทางสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) เงื่อนไขสนับสนุน (Facilitating Conditions (FC))

การทดสอบสมมติฐาน

$H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับเงื่อนไขสนับสนุนไม่แตกต่างกัน

$H_1 = \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \neq \mu_4 \neq \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับเงื่อนไขสนับสนุนแตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .36 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P มากกว่า ค่า α (เท่ากับ ไม่Sig)

ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 สรุปได้ว่ากลุ่มอายุต่างกันมีระดับเงื่อนไขสนับสนุนไม่แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ภาพรวมการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้

$H_0 = \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีระดับภาพรวมการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่แตกต่างกัน

$H_1 = \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \neq \mu_4 \neq \mu_5$ กลุ่มอายุต่างกันมีภาพรวมการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้แตกต่างกัน

P (ความน่าจะเป็น) = .48 α (ระดับนัยสำคัญ) = .05 ดังนั้นค่า P มากกว่า ค่า α (เท่ากับ ไม่Sig) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_1 ยอมรับ H_0 สรุปได้ว่ากลุ่มอายุต่างกันมีระดับภาพรวมการยอมรับและการนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5 อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านอายุของกลุ่มตัวอย่างที่มีการกระจายไม่ดี เนื่องจากการเก็บข้อมูลขนาดตัวอย่างไม่เพียงพอ ทำให้งานวิจัยนี้ไม่สามารถอ้างว่าเป็นตัวแทนของการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างเต็มที่ เพราะขาดมุมมองของวัยกลางคนและวัยใกล้เกษียณ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนวัยทำงานมีการยอมรับและนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับสูง สะท้อนว่า AI เป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Venkatesh et al. (2003) และงานศึกษาหลายฉบับที่ยืนยันว่า ความคาดหวังต่อผลการใช้งานและความง่ายในการใช้งานเป็นปัจจัยสำคัญต่อการยอมรับเทคโนโลยี

ผลการเปรียบเทียบตามเพศพบว่า ระดับการยอมรับ AI โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีความแตกต่างในปัจจัยอิทธิพลทางสังคมและเงื่อนไขสนับสนุนการใช้งาน โดยเฉพาะชายรับรู้ปัจจัยดังกล่าวในระดับสูงกว่าเพศหญิง ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษร บุญชู (2567) และ Boonchai Kijsanayotin et al. (2009) ที่พบว่า อิทธิพลทางสังคมและเงื่อนไขเอื้ออำนวยมีบทบาทต่อการยอมรับและการใช้งานเทคโนโลยีในบางกลุ่มผู้ใช้ แม้ภาพรวมการยอมรับจะไม่แตกต่างกัน

ในด้านอายุ ผลการวิจัยพบว่าไม่ส่งผลต่อระดับการยอมรับและการใช้งาน AI อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประธาน ชาญตระการ (2567) และ Juliana E. Raffaghelli et al. (2022) ที่ชี้ให้เห็นว่า การยอมรับเทคโนโลยีขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการรับรู้ประโยชน์มากกว่าปัจจัยด้านอายุ

โดยสรุป ผลการวิจัยยืนยันความเหมาะสมของโมเดล UTAUT ในการอธิบายการยอมรับ AI เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของวัยทำงาน และชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมการใช้ AI ควรมุ่งเน้นการออกแบบ

ระบบที่ใช้งานง่าย มีประโยชน์ชัดเจน และมีการสนับสนุนจากองค์กรและสังคม มากกว่าการจำกัดตามลักษณะส่วนบุคคลของผู้ใช้

6 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของวัยทำงาน โดยใช้โมเดล UTAUT กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานในกรุงเทพฯ จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนวัยทำงานมีการยอมรับและนำ AI มาใช้ในระดับสูง โดยปัจจัยสำคัญได้แก่ ความคาดหวังผลการใช้งาน ความง่ายในการใช้งาน อิทธิพลทางสังคม และเงื่อนไขสนับสนุนการใช้งาน

เมื่อเปรียบเทียบกับเพศ พบว่าโดยภาพรวมเพศชายและหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีความแตกต่างในบางปัจจัยคืออิทธิพลทางสังคมและเงื่อนไขสนับสนุน ส่วนปัจจัยด้านอายุไม่ส่งผลกระทบต่อระดับการยอมรับ AI อย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าสามารถนำ AI มาออกแบบและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของวัยทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลงานวิจัยนี้เน้นที่วัยทำงานตอนต้นเป็นหลัก

7 ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

7.1 นำไปใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของวัยทำงาน

7.2 นำไปสร้างแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ตอบโจทย์ครอบคลุมประชากรในวัยทำงานทั้งด้านเพศและด้านอายุ

8 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไป

8.1 ทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลเพิ่มเติม เช่น ระดับการศึกษา, ประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

8.2 เพิ่มแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความวิตกกังวลในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์

9 เอกสารอ้างอิง

ไกรยส ภัทราวาท, เดวิด จอห์น รุฟโฟโล และชัยภัทร ชุณหะวัณ. งานเสวนาเรื่องแนวทางการใช้
งานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และ
สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา บนเวที KBTG Techtopia 2025 ค้นเมื่อ 1
พฤศจิกายน 2568, จาก <https://www.eef.or.th/news-120925>
เดอะสแตนดาร์ด คนไทยแห่เรียน ‘GenAI’ พุ่ง 232% สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก แต่ 2 ‘รอยร้าว’ กำลัง
ฉุดประเทศ Coursera ชี้เป้า ‘ความเหลื่อมล้ำ’ ทางเพศและการศึกษา ค้นเมื่อ 18 มกราคม
2569, จาก <https://thestandard.co/thailand-genai-skills-gap-2025/>

- ประธาน ชานูตระกูล (2567) **การใช้งานและการยอมรับปัญญาประดิษฐ์ในบริบทของอุดมศึกษาไทยผ่านกรอบทฤษฎี UTAUT** (การค้นคว้าอิสระ การศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อักษร บุญชู (2567) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ ในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สร้างสรรค์ และความตั้งใจในการใช้งานซ้ำ ในงานด้านการตลาดดิจิทัลของบุคลากรในธุรกิจโรงพยาบาล** (สารนิพนธ์ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ) มหาวิทยาลัยมหิดล
- Boonchai Kijsanayotin et al. (2009) Factors influencing health information technology adoption in Thailand's community health centers: Applying the UTAUT model **International Journal of Medical Informatics** Volume 78, Issue 6, June 2009, Pages 404-416 Elsevier Ireland Ltd., Retrieved November 2, 2025, from <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19196548>
- Juliana E. Raffaghelli et al. (2022) Applying the UTAUT model to explain the students' acceptance of an early warning system in Higher Education. **Computers & Education**, Vol. 182, June 2022, Article 104468., Retrieved November 2, 2025, from <https://ieeexplore.ieee.org/document/8918396>
- Mohammed Amin Almaiah et al. (2019) Applying the UTAUT Model to Explain the Students' Acceptance of Mobile Learning System in Higher Education Published in: **IEEE Access** (Volume: 7) Page(s): 174673 – 174686. Retrieved November 2, 2025, from <https://ieeexplore.ieee.org/document/8918396>
- Tanatorn Tanantong and Piriyapong Wongras (2024). **A UTAUT-Based Framework for Analyzing Users' Intention to Adopt Artificial Intelligence in Human Resource Recruitment: A Case Study of Thailand.** **Systems**, 12(1), 28. Retrieved November 2, 2025, from <https://doi.org/10.3390/systems12010028>
- Ting Gao and Yanhong Deng (2012). **A study on users' acceptance behavior to mobile e-books application based on UTAUT model.**, Retrieved November 2, 2025, from <https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/6269483>
- Venkatesh et al. (2003). UTAUT (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology) **MIS Quarterly**, Vol. 27, No. 3 (Sep., 2003), pp. 425-478. Retrieved

November 2, 2025, from: https://www.researchgate.net/figure/The-research-model-UTAUT-Venkatesh-et-al-2003-The-UTAUT-model-uses-four-core_fig1_283503814